

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **C. C.**, zastoupen JUDr. Miroslavem Tichým, advokátem se sídlem Říčanská 1984/5, Praha 10, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 1. 2023, čj. 17 A 57/2022-36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] V této věci se Nejvyšší správní soud zabývá tím, zda mají správní orgány doručovat písemnosti do datové schránky podnikající fyzické osoby ve věci dopravního přestupku, který se měl stát v souvislosti s podnikáním dané osoby (které zahrnuje silniční dopravu).

I. Vymezení věci a předcházející soudní řízení

[2] Žalobce byl na Praze 5 zastaven hlídkou městské policie, která mu vytkla, že řídil automobil s částečně zakrytou tabulkou registrační značky. Hlídka s žalobcem sepsala oznámení o podezření ze spáchání přestupku, a to poslala žalovanému. Žalovaný vydal dne 28. 1. 2021 příkaz, čj. MHMP 119124/2021/Čar, jímž žalobce uznal vinným z užití vozidla se zakrytou tabulkou registrační značky [přestupek dle § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o silničním provozu]. Uložil mu pokutu 6 000 Kč a zákaz řízení na šest měsíců. Příkaz žalovaný doručoval žalobci prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Poštovní doručovatel žalobce na známé adrese nezastihl, a proto mu zanechal výzvu k vyzvednutí zásilky spolu s poučením. Žalobce si uloženou zásilku nevyzvedl.

[3] O více než rok později se žalobce dostavil na příslušný úřad požádat o nový řidičský průkaz. Tam mu bylo sděleno, že mu vzhledem k zákazu řízení nelze nový řidičský průkaz vydat. Rovněž žalobce převzal (více než rok starý) příkaz a podal proti němu odpor. Žalovaný mu však sdělil, že odpor podal opožděně a příkaz nabyl právní moci (žalobci byl doručen tak, že po 10 dnech od uložení zásilky nastala fikce doručení). Na to žalobce reagoval podáním žádosti o opatření proti nečinnosti; této žádosti Ministerstvo dopravy nevyhovělo.

[4] Následně žalobce podal žalobu na ochranu proti nečinnosti k Městskému soudu v Praze, v níž žádal, aby soud žalovanému uložil v návaznosti na podaný odpor pokračovat v daném řízení (vedeném pod sp. zn. S-MHMP 1971804/2020/Čar). Uvedl, že v době doručování zásilky byl v Itálii, kde se zdržoval téměř celý další rok. Po návratu nenašel ve schránce žádný dokument. Správní orgány mu měly doručovat příkaz do datové schránky, kterou měl zřízenou jakožto podnikající fyzická osoba. Vozidlo, s nímž měl spáchat přestupek, má totiž v majetku určeném k podnikání. V době policejní kontroly pak vykonával podnikatelskou činnost. Předmětem jeho podnikání je mj. silniční doprava, a provoz vozidla je proto podstatnou složkou jeho podnikání. Když byl v minulosti trestán za drobné přestupky, vždy mu správní orgány písemnosti zasílaly do datové schránky. Žalobce byl proto v dobré víře, že mu budou do datové schránky doručovat i nadále. Správní řád v § 19 odst. 3 (pozn. NSS – pravděpodobně myšlen § 20 odst. 5) používá formulaci, že se podnikatelům doručuje dle zvláštních ustanovení, pokud písemnost souvisí s podnikatelskou činností. Tak tomu v tomto případě bylo. Navíc pokud není jednoznačné, do jaké datové schránky má být písemnost zasílána, je nutné postupovat ve prospěch adresáta právní normy. Z § 19 správního řádu plyne, že správní orgán má využívat více možných způsobů doručování, pokud nějaká varianta není úspěšná. Cílem má být písemnost doručit, nikoliv použít fikci doručení.

[5] Městský soud se s žalobní argumentací neztotožnil a shora označeným rozsudkem žalobu zamítl. Podstata sporu spočívá v tom, zda měl být žalobci příkaz doručován do datové schránky, kterou měl zřízenou jakožto podnikající fyzická osoba. Rozhodný je v tomto ohledu obsah písemnosti, tedy příkazu. Ten se týkal žalobce jako fyzické osoby. Řešeného přestupku (zakrytí tabulky registrační značky) se může dopustit pouze fyzická osoba bez ohledu na její postavení. Tomu odpovídá i to, že řidičským oprávněním rovněž může disponovat pouze fyzická osoba. Každý řidič pak musí užít pouze takové vozidlo, které splňuje stanovené technické podmínky, a to bez ohledu na to, za jakým účelem je vozidlo používáno. Navíc řešeného přestupku se nelze dopustit v rámci podnikání. Do obsahu živnostenských oprávnění (ani těch, které má žalobce) totiž nespadá užití vozidla, které nesplňuje technické podmínky. Pokud by tak tento přestupek spáchal zaměstnanec podnikatele, nebylo by jednání zaměstnance přičitatelné podnikateli, ale výlučně zaměstnanci. Daná povinnost totiž tíží vždy pouze řidiče. Žalovaný proto správně doručoval poštou, jelikož žalobce měl datovou schránku zřízenou pouze pro své podnikání.

[6] Žalovaný proto nepochybil, když žalobci příkaz doručoval na známou adresu. Tam žalobce nebyl zastižen a bylo mu zanecháno poučení. Uplynutím lhůty 10 dnů poté došlo k fikci doručení. Jelikož zásilku nebylo možné vložit do schránky, byla vrácena žalovanému. Když žalobce podal o více než rok poté odpor, učinil tak po zákonem stanovené lhůtě. Pokud žalobce tvrdí, že byl v době doručování příkazu v Itálii, tak tato tvrzení nijak nekonkretizoval a nedoložil. Každopádně je věcí každého, aby si uspořádal podmínky tak,

pokračování

že může přijímat písemnosti správních orgánů. Pokud tak neučiní, musí se smířit s následky. Soud se zabýval i tím, zda by nebylo možné odpor posoudit jako žádost o prominutí zmeškání úkonu dle § 41 správního řádu. Avšak žalobce podal odpor až po uplynutí lhůty pro takovou žádost.

[7] Žalobcovo tvrzení, že vozidlo, kterým měl být spáchán přestupek, náleží do jeho majetku určeného k podnikání, neshledal soud podstatným. Jednak jej žalobce nijak nerozvedl a nedoložil. Především však tato otázka nemá na odpovědnost za přestupek vliv. Soud se neztotožnil ani s tím, že byl žalobce v dobré víře, že mu bude doručováno do datové schránky. Žalobce nijak nekonkretizoval a nedoložil, že mu skutečně správní orgány předtím doručovaly do datové schránky. Svá tvrzení tedy neprokázal. Závěrem soud nesouhlasil ani s tím, že by správní orgány měly doručovat vícero způsoby, pokud je doručování neúspěšné. Postup správních orgánů je stanoven v § 19 správního řádu. Pokud je zásilka doručena (nebo považována za doručenou), tak správní orgány již nemohou doručovat jinými způsoby.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[8] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost s odkazem na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[9] První částí kasační argumentace nadepsané „*Nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s.*“ stěžovatel městskému soudu předně vytýká neúplné dokazování. Stěžovatel souhlasil s tím, že soud rozhodne bez jednání, avšak pouze ze předpokladu, že si opatří důkaz policejním spisem. Pokud by tak učinil, zjistil by, že pokud by policie věc projednala za účasti tlumočníka, bylo by možné věc vyřešit na místě a vydání příkazu by nebylo třeba. Stěžovateli bylo upřeno právo na tlumočníka. Dále v této části stěžovatel argumentuje tím, že není jasné, jak byla zásilka doručována. Stěžovatel nenašel ve své schránce žádný doklad. Soud přesto dovodil, že byl stěžovatel vyzván k vyzvednutí zásilky. Následně však uvedl, že zásilku nebylo možné vložit do schránky. Je nelogické, že stěžovatel mohl být vyzván k vyzvednutí zásilky, avšak samotná zásilka již do schránky nebyla vhozena. Je tak ve věci zřejmá nesrovnalost v doručování. V době doručování byl navíc stěžovateli jako osobě, která není občanem ČR, zrušen na uvedené adrese pobyt.

[10] V další části se stěžovatel namítá nesprávné posouzení právních otázek. Předně nesouhlasí s argumentem městského soudu, že do jeho živnostenských oprávnění nespadá užití vozidla, které nesplňuje technické podmínky, a proto užití takového vozidla nemůže souviset s jeho podnikáním. Vozidlo náleží do podnikatelského majetku stěžovatele, stěžovatel podniká v oblasti silniční dopravy a v dobu domnělého spáchání přestupku podnikal. Jedná se proto o přestupek v kategorii podnikání. Optikou městského soudu by se o podnikatelský přestupek nejednalo ani tehdy, pokud by podnikatel uvedl na trh závadnou potravinu, neboť jeho živnostenské podnikání nezahrnuje uvádění závadných potravin na trh. Touto logikou by stěžovatel nemohl podnikatelský přestupek nikdy spáchat. Rovněž se stěžovatel neztotožňuje s tím, že by neprokázal, že vozidlo náleží do majetku určeného k podnikání. Je přesvědčen, že požadavek na doložení skutečnosti, že vozidlo bylo používáno k podnikání, je neopodstatněný. Je jednoznačné, že vozidlo bylo

součástí majetku určeného k podnikání stěžovatele, nebylo učeno pro jiné účely a stěžovatel je pro jiné účely ani užívat nemohl. Nesouhlasí ani s tím, že se správní orgány neměly pokusit o doručení různými způsoby. Cílem by mělo být doručení, nikoliv splnění povinnosti pokusit se doručit jedním mnohdy nejjednodušším způsobem a následně použít fikci doručení, jak se to stalo v případě doručování příkazu stěžovateli.

[11] Poslední část stěžovatel nadepsal „*Nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí § 103 odst. 1 písm. b) s.ř.s.*“. V té stěžovatel uvádí, že rozsudek za účastníka označuje Magistrát hl. města Prahy (žalovaného). Ten ale nemá jako správní orgán právní subjektivitu, aby jako účastník vystupoval. Z rozsudku tak není zřejmý okruh účastníků, což rozsudek činí zmatečným.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel měl datovou schránku jakožto podnikající fyzická osoba. To, zda vozidlo náleží do majetku určeného k podnikání, je irelevantní, jelikož se jedná o přestupek fyzické osoby, nikoliv provozovatele vozidla. Stěžovatel nově v kasační stížnosti uvádí, že měl být k policejní kontrole přivolán tlumočník. K takovému postupu nebyl důvod. Tlumočníka zajistí správní orgán pro osobu, se kterou se vede řízení a která prohlásí, že nerozumí českému jazyku (§ 16 správního řádu). Každopádně se tím stěžovatel již odchyluje od důvodu podané nečinnostní žaloby. Závěrem stěžovatel zpochybňuje okruh účastníků. Tvrdí, že žalovaný nemůže být účastníkem, protože nemá právní subjektivitu. K tomu žalovaný uvádí, že orgány hlavního města Prahy vykonávají přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům obcí s rozšířenou působností. Působnost je pak dána § 124 odst. 5 písm. k) zákona o silniční zákoně, a proto je žalovaný označen správně. Žalovaný tedy navrhl, aby soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů; neshledal přitom vady, k nimž přihlíží z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

III. 1) Přezkoumatelnost napadeného rozsudku

[15] Stěžovatel pod nadpisy „nepřezkoumatelnost“ vznáší řadu kasačních námitek, které s nepřezkoumatelností nesouvisí. Jediná jeho námitka, která by mohla nepřezkoumatelnost založit, je námitka opomenutého důkazu (rozsudek NSS z 30. 5. 2008, čj. 4 As 21/2007-80 či z 28. 4. 2020, čj. 4 As 372/2019-42). Stěžovatel tvrdí, že svůj souhlas s tím, že městský soud rozhodne bez jednání podmínil tím, že si opatří policejní spis, z něž bude zřejmý průběh policejní kontroly. K otázce (ne)nařízení jednání se soud vyjadřuje níže v odst. [29].

[16] Námitka opomenutého důkazu neobstojí. Je pravdou, že stěžovatel důkaz policejním spisem navrhl a městský soud se k tomuto důkazu nevyjádřil. Nicméně správním spisem se zpravidla nedokazuje (rozsudek rozšířeného senátu NSS z 18. 12. 2018, čj. 4 As 113/2018-39 a dále rozsudky NSS z 27. 9. 2006, čj. 7 Afs 39/2005-53, z 29. 1. 2009, čj. 9 Afs 8/2008-117, z 29. 6. 2011, čj. 7 As 68/2011-75 a z 14. 5. 2015, čj. 7 As 83/2015-56). V tomto případě se pak stěžovatelem poukazované dokumenty (týkající se kontroly městské policie) ve

pokračování

správním spise nacházejí. Soudu není zřejmé, jaký další „policejní spis“ má stěžovatel na mysli. Není důvod se však domnívat, že by z kontroly měly existovat jakékoliv další záznamy. Dokumenty ve spisu (oznámení podezření ze spáchání přestupku a připojené fotografie) každopádně potvrzují stěžovatelovo tvrzení, že ten průběhu kontroly nerozuměl a požadoval tlumočníka. K tomuto argumentu se soud vyjadřuje níže odst. [30].

III. 2) Zmatečnost řízení před městským soudem

[17] Dále stěžovatel pod nadpisem nepřezkoumatelnosti argumentuje tím, že žalovaný neměl být účastníkem řízení, jelikož nemá právní subjektivitu. Případný nedostatek procesní způsobilosti nezpůsobuje nepřezkoumatelnost, ale zmatečnost rozsudku [vada dle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Každopádně o takový případ se zde nejedná. Žalovaný sice nemá právní subjektivitu, to je však ve správním soudnictví standardní situace. Správní orgány samotné právní subjektivitu nemají, proto jim § 33 s. ř. s. přiznává způsobilost být účastníkem řízení, jakož i procesní způsobilost (v podrobnostech viz např. KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, k § 33).

III. 3) Doručování písemností ohledně dopravního přestupku osobě s datovou schránkou pro podnikající fyzické osoby

[18] Podstata sporu spočívá v otázce, jak mají správní orgány doručovat písemnosti ohledně dopravního přestupku osobě, která nemá datovou schránku pro fyzickou osobu, ale pouze datovou schránku pro podnikající fyzickou osobu. Stěžovatel má živnostenské oprávnění pro silniční motorovou dopravu. Tvrdí, že vozidlo, v němž byl přestupek spáchán, náleží do jeho podnikatelského majetku. V době spáchání přestupku měl podnikat. Městský soud těmito argumentům nepřisvědčil. Přestupek se podle něj týkal stěžovatele jakožto fyzické osoby. Navíc ani do živnostenských oprávnění stěžovatele nespadá užití vozidla, které nesplňuje technické podmínky.

[19] Nejvyšší správní soud k této otázce předesílá, že východiskem používání datových schránek je zákon č. 300/2008 Sb., o elektronický úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Ten rozlišuje několik typů datových schránek. V nynější věci jsou relevantní dva typy: datová schránka fyzické osoby a datová schránka podnikající fyzické osoby. Zmíněný právní předpis však neupravuje, jaké písemnosti mají být do jednotlivých typů datových schránek doručovány. Tuto otázku výslovně neřeší ani použitelný procesní předpis, tedy správní řád. Ten v § 19 (především v odst. 1 a 2) stanoví přednost doručování do datové schránky, pokud lze takto písemnost doručit. To, zda však v této věci bylo možné takto písemnosti doručovat, správní řád přímo neřeší.

[20] Jednotlivými typy datových schránek a doručování do nich se zabývala již početná judikatura. Ta zdůrazňuje, že správní orgány musí mezi typy datových schránek rozlišovat (rozsudek NSS ze dne 21. 11. 2013, čj. 7 Afs 5/2013-50). Pokud se tak například insolvenční správce uchází o zaměstnání, nevystupuje v roli insolvenčního správce a nelze mu doručovat do datové schránky insolvenčního správce (rozsudek NSS z 18. 6. 2014, čj. 3 Ads 100/2013-42). Naopak v kárném řízení je advokátovi třeba doručovat do datové schránky, kterou má zřízenou jako advokát, jelikož věc souvisí s výkonem advokacie (rozsudek NSS z 4. 8. 2014, čj. 8 As 94/2014-29). Stejně postupuje i judikatura Nejvyššího soudu (trestní i civilní), viz stanovisko pléna Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Pls 1/2015.

[21] Nejvyšší správní soud se zabýval i doručováním písemností ohledně dopravních přestupků. V rozsudku z 6. 1. 2016, čj. 8 As 109/2015-38, NSS řešil případ podnikatele v zemědělství, který měl datovou schránku podnikající fyzické osoby. NSS odmítl argument, že mu měly správní orgány doručovat písemnosti ohledně přestupku spočívajícím v překročení povolené rychlosti do datové schránky. Konkrétně NSS uvedl: „V nyní posuzovaném případě měl stěžovatel zřízenou datovou schránku typu podnikající fyzická osoba (zemědělský podnikatel – fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku). Správní orgány v řízení projednávaly spáchání přestupku fyzické osoby spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci při řízení osobního motorového vozidla. Předmět správního řízení tak nijak nesouvisel s podnikatelskou činností stěžovatele či jinak s jeho postavením podnikající fyzické osoby.“. Ke stejnému závěru NSS došel v rozsudku ze dne 10. 1. 2019, čj. 3 As 228/2017-19. Tam rovněž řešil přestupek spočívající v překročení povolené rychlosti, tentokrát advokátem. NSS opět uvedl, že předmět řízení nijak s podnikatelskou činností žalobce nesouvisel.

[22] Nyní řešená věc je od dříve řešených věci v určitém ohledu odlišná. Stěžovatelovo podnikání totiž spočívá mj. v silniční dopravě, a tedy oproti dříve řešeným věcem nemusí být na první pohled tak jednoznačné, že předmět řízení s podnikáním stěžovatele nesouvisí. Je tedy nutné posoudit, jaký standard se má používat při posuzování, zda předmět řízení souvisí s podnikáním. K uvedené problematice lze přistoupit dvěma myslitelnými způsoby. První způsob (zvolený městským soudem) vychází z kategorizace jednotlivých přestupků. Správní předpisy zpravidla přestupky rozděluje podle subjektu, který se může přestupku dopustit (tedy podle subjektu jakožto znaku skutkové podstaty přestupku). Zákon o silničním provozu tak přestupky rozděluje na (i) přestupky fyzických osob, (ii) přestupky právnických a podnikajících fyzických osob (kterých se tyto osoby mohou dopustit jako provozovatelé vozidla) a (iii) přestupek provozovatele vozidla. První možností je tedy písemnosti doručovat do datové schránky podle subjektu skutkové podstaty přestupku. U přestupků fyzických osob doručovat do datové schránky fyzické osoby; u přestupků podnikajících fyzických osob doručovat do datové schránky podnikající fyzické osoby. Druhý způsob (prosazovaný stěžovatelem) vychází ze skutkových okolností konkrétního přestupku a zdůrazňuje aspekt zmiňovaný i výše uvedenou judikaturou. Správní orgány by si v tomto případě předně musely posoudit, zda spáchaný přestupek skutkově souvisel s podnikatelskou činností dané osoby. Podle odpovědi na tuto otázku by následně doručovaly písemnosti.

[23] Ze dvou předestřených možností se Nejvyšší správní soud kloní (stejně jako soud městský) k možnosti první. Kasační soud má ve shodě i s městským soudem za určující, že správní orgány trestají stěžovatele jakožto fyzickou osobu. Určující je v tomto směru nejen shora nastíněná a zákonem zavedená systematika skutkových podstat dle subjektu přestupku, ale dále především i to, že jako fyzická osoba má stěžovatel řídičské oprávnění a jako fyzická osoba páchá přestupek. Konkrétní spáchaný přestupek může v jistém smyslu s podnikáním souviset. U silniční dopravy je tato souvislost zřejmá (stěžovatel může spáchat dopravní přestupek během poskytování svých služeb – silniční dopravy). Skutková souvislost zde však může být i v jiných případech. Řemeslník může jet automobilem plnit zakázku; advokát může jet za klientem; poslíček může rozvážet zásilky a tak podobně. To však nic nemění na tom, že během pohybu po pozemních komunikacích tyto osoby vystupují jako fyzické osoby, nepodnikatelé (tedy jako řidiči vozidla). Z pohledu dopravních předpisů je nerozhodné, kam konkrétní řidič jede a za jakým účelem. Důležité je, že během jízdy musí dodržovat dopravní předpisy. Jinak řečeno, ze skutečnosti, že předmět podnikání

pokračování

fyzické osoby (stěžovatele) souvisí se silniční dopravou, nelze dovozovat, že by v řízení o přestupku vedeném se stěžovatelem jako *fyzickou osobou*, která *řídí vozidlo* [viz text příkazu a § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o silničním provozu] měl žalovaný doručovat do datové schránky stěžovatele jako podnikající fyzické osoby. K výše uvedenému lze dodat, že rozlišování přestupků fyzických osob na straně jedné a podnikajících fyzických osob na straně druhé není samovolné či formální. Toto rozlišení má význam nejen pro průběh řízení o přestupku, ale kupříkladu i pro tak zásadní otázky správního trestání, jako je odpovědnost za přestupek (ta je u podnikajících fyzických osob objektivní). Bylo by tak zcela nesystematické nahlížet na jeden subjekt z hlediska procesního postupu jako na podnikající fyzickou osobu, zatímco například z hlediska zmíněné odpovědnosti za přestupek by se jedno „jen“ o fyzickou osobu.

[24] Nejvyšší správní soud vnímá postoje stěžovatele, který dle svých tvrzení v ČR nežije a nezdržuje se zde. Nemůže si zde tedy pravidelně přebírat poštu, ale protože v ČR podniká, potřebuje komunikovat se správními orgány. Zřídil si proto datovou schránku jakožto fyzická podnikající osoba. Právní laik pak může předpokládat, že veškeré oficiální písemnosti související (v širokém slova smyslu) s jeho podnikáním mu budou doručovány do této datové schránky.

[25] Přes tyto argumenty však na výklad stěžovatele přistoupit nelze. Kromě shora již uvedeného by totiž tento přístup přinesl obtížně řešitelné důsledky. Správní orgány zpravidla nevědí (a nemohly vědět ani v této věci), zda byl konkrétní dopravní přestupek spáchán v souvislosti s podnikáním. Jen ze živnostenských oprávnění stěžovatele vycházet nemohou – i osoba podnikající v silniční dopravě může řídit automobil mimo souvislost se svým podnikáním. Ostatně bývá poměrně časté, že výkon podnikání (živnostenské oprávnění) nebývá i u fyzických osob omezen pouze na jednu činnost. Prakticky by tak musely správní orgány vést poměrně složité dokazování jen proto, aby si vyjasnily, jak mají v řízení doručovat. Ani tyto praktické důsledky proto výkladu stěžovatele nesvědčí.

[26] Zvolený výklad pak není ani nepřiměřeně přísný ke stěžovateli. Ten měl řadu možností, jak situaci řešit. Mohl si zařídit datovou schránku fyzické osoby; mohl správnímu orgánu sdělit, kam si přeje, aby mu správní orgán doručoval (a to včetně sdělení elektronické adresy – například e-mailu – viz § 19 odst. 4 správního řádu), a tak podobně. I stěžovatelova situace tedy byla řešitelná. Pokud stěžovatel na řešení rezignoval, musí přijmout důsledky, které tento přístup přináší.

[27] Přestože tedy s ohledem na výše uvedené podstata závěrů městského soudu týkající se shora vymezené sporné otázky ob stojí, je třeba pro úplnost označit za chybnou jeho dílčí úvahu, podle níž živnostenská oprávnění stěžovatele nezahrnují používání vozidla, které nesplňuje technické podmínky, a proto stěžovatel v dané věci nejednal jako podnikatel. Touto úvahou by platilo – jak přílehavě stěžovatel poznamenal – že podnikatel nemůže žádné protiprávní jednání spáchat jakožto podnikatel. To je zjevný nesmysl již proto, že sám zákon o silniční dopravě přestupku podnikatelů upravuje. Podobné úvahy nakonec byly již dávno odmítnuty při posuzování odpovědnosti právnických osob za protiprávní jednání svých pracovníků (viz stanovisko občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ČSSR z 18. 11. 1970, Cpj 87/70). Přes tuto chybnou úvahu městského soudu však jeho závěry z výše uvedených důvodů ob stojí, a postačí tedy jeho úvahy takto korigovat.

[28] V návaznosti na shora uvedené tedy lze uzavřít, že v oblasti dopravních přestupků (dle zákona o silničním provozu) je tedy pro posouzení toho, do jaké datové schránky doručovat, rozhodující kategorie přestupku (zákon o silničním provozu přestupky rozděluje dle subjektu jakožto znaku skutkové podstaty přestupku). V tomto případě se jednalo o přestupek dle § 125c zákona o silničním provozu, a tedy o přestupek fyzické osoby. Stěžovatel měl zřízenou pouze datovou schránku podnikající fyzické osoby. Žalovaný proto v tomto ohledu nepochybil, když do datové schránky nedoručoval.

III. 4) Ostatní kasační námitky

[29] Pokud stěžovatel tvrdí, že souhlasil s rozhodnutím bez nařízení jednání za podmínky, že si soud opatří důkaz policejním spisem, tak to není pravda. Z podání stěžovatele z 19. 9. 2022 nic takového neplyne. Stěžovatel v něm souhlasí s rozhodnutím ve věci bez jednání. Vedle toho zvláště navrhuje důkaz policejním spisem. Úvahu o (ne)provedení důkazu soud činí samostatně a nezávisle na otázce, zda bude rozhodovat s jednáním (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 21. 2016, čj. 7 As 93/2014-48, bod 23).

[30] Dále stěžovatel namítá porušení jeho práv tím, že mu nebyl zajištěn tlumočník během kontroly městské policie. Uvedená kasační námitka se však nevztahuje k předmětu řízení. Předmět řízení se totiž týká toho, zda má žalovaný pokračovat v řízení (tedy toho, zda řízení skončilo tím, že stěžovatel nepodal proti příkazu odpor). Samotné skutkové okolnosti spáchaného přestupku a silniční kontroly proto s předmětem řízení (nečinností žalovaného) nesouvisí. Stěžovatelovy úvahy o tom, že pokud by měl během kontroly tlumočníka, bylo by možné věc vyřešit na místě, se mýlí s posuzovanou nečinností žalovaného, resp. závěry městského soudu. Nelze vyloučit, že určité procesní pochybení týkající se některé fáze řízení či postupů řízení předcházejících mohou mít význam pro posouzení věci samé, nikoliv však pro spornou nečinnost žalovaného. Kasační námitka je nepřijatelná mimo jiné tehdy, pokud se mýlí s rozhodovacími důvody napadeného rozhodnutí (srov. usnesení NSS ze dne 21. 7. 2022, čj. 8 As 119/2022-19, bod 7, či usnesení NSS ze dne 4. 3. 2004, čj. 1 Azs 23/2004-55). To je tento případ, a tato část kasační argumentace je proto nepřijatelná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[31] Neobstojí ani kasační námitka týkající se toho, že byl stěžovatel vyzván k vyzvednutí zásilky a samotná zásilka nebyla vhozena do jeho schránky. Předně se jedná o nepřijatelnou kasační námitku dle § 104 odst. 4 s. ř. s., jelikož stěžovatel tím neargumentoval v řízení před městským soudem. Pouze pro úplnost lze poznamenat, že písemnost není do schránky vhazována vždy (viz § 23 správního řádu). Každopádně její případné (ne)vhození do poštovní schránky nemá na fikci doručení vliv (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2016, čj. 3 As 241/2014-41, č. 3524/2017 Sb. NSS).

[32] Dále stěžovatel tvrdí, že mu měl být zrušen pobyt na uvedené adrese (což má dokládat výpis z katastru nemovitostí). Tato argumentace je však tak neurčitá a obecná, že soudu není jasné, co tím vlastně stěžovatel myslí (to, že bylo doručováno na správnou adresu, stěžovatel nerozporuje). Takto obecná a nejasná argumentace nepředstavuje projednatelný kasační bod dle § 106 odst. 1 s. ř. s. (viz například rozsudek NSS z 26. 4. 2023, čj. 8 As 163/2021-59, odst. 25). Není úlohou Nejvyššího správního soudu za stěžovatele kasační argumentaci domýšlet (§109 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto k této námitce nepřihlížel. Navíc by se

pokračování

každopádně opět jednalo o nepřipustnou kasační námitku dle § 104 odst. 4 s. ř. s, jelikož ji stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem.

[33] Stěžovatel nesouhlasí ani se závěrem, že neprokázal, že vozidlo, s nímž měl přestupek spáchat, má v podnikatelském majetku. Jak však již uvedl městský soud, tato otázka nemá na rozhodnutí ve věci žádný vliv. Jak již bylo výše uvedeno, kasační námitka je nepřipustná mimo jiné tehdy, pokud se mýjí s rozhodovacími důvody napadeného rozhodnutí. To je i tento případ.

[34] Stěžovatel také nesouhlasí s tím, že správní orgány nemají doručovat více způsobů, jakmile se jednou použije fikce doručení (jedna z variant doručení není „úspěšná“). Stejně jako v žalobě stěžovatel tvrdí, že se správní orgány mají snažit písemnost doručit a k tomu mají využít více různých způsobů, přestože se již použila fikce doručení. Městský soud na tento argument odpověděl tak, že jakmile se jednou podaří stěžovateli písemnost doručit (byť fikcí), nemusí již správní orgány (a zákon jim to ani neumožňuje) písemnost opakovaně doručovat. Stěžovatel na toto vysvětlení nijak nereaguje a jen své argumenty opakuje. Stěžovatel však musí zásadně reagovat na argumentaci městského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které městský soud v napadeném rozhodnutí uvedl, nesprávné. Pokud tak neučiní a pouze znovu zopakuje námitky, které uvedl v žalobě, aniž by jakkoliv refletoval argumentaci městského soudu, pak za předpokladu, že uvedené námitky městský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům městského soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS z 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS; z 15. 9. 2009, čj. 6 Ads 113/2009-43; nebo ze 14. 6. 2016, čj. 1 As 271/2015-36). To je tento případ, a tato kasační argumentace je proto nepřipustná.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Kasační stížnost není důvodná, a Nejvyšší správní soud ji proto dle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[36] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n**ejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. července 2023

Milan Podhrázký
předseda senátu